

Zaaknummer:1408213

Openbaar

Portefeuillehouder: Fred van Nistelrooij**Team:** FYSIEK-Programmeren Openbare Ruimte

Onderwerp

Uitwerking motie [M1626: Op weg naar een autovrije Markt](#)

Samenvatting

Naar aanleiding van de motie 'Op weg naar een autovrije Markt' is onderzocht op welke manier het beste invulling kan worden gegeven aan de strekking van de motie. Uit participatie blijkt dat er brede tevredenheid is over het huidige gebruik van de Markt en dat een volledig autovrije Markt nu nog een beperkt draagvlak heeft. Toch kunnen we al wel maatregelen nemen ter verbetering van de situatie.

Bij de huidige inrichting van de Markt en omgeving is de toegang van gemotoriseerd verkeer als uitgangspunt gehanteerd. Daardoor is er veel onduidelijkheid in geval de Markt is afgesloten. Met verschillende maatregelen is het mogelijk om duidelijkheid, veiligheid en bereikbaarheid te verbeteren. Verder wordt voorgesteld om te onderzoeken hoe de sfeer en beleving van de Markt verder kan worden verbeterd, bijvoorbeeld door extra groenvoorzieningen of andere ruimtelijke ingrepen.

De gemeenteraad wordt via een RIB geïnformeerd (*bijlage 4*).

Voorstel college

1. In te stemmen met het handhaven van het huidige gebruik van afsluiting van de Markt voor gemotoriseerd verkeer:
 - In de winterperiode (van half oktober tot half april) van vrijdagochtend 5.00 uur tot vrijdagmiddag 15.00 uur
 - In de zomerperiode (van half april tot half oktober) van vrijdagochtend 5.00 uur tot maandagochtend 8.00 uur
2. Te starten met de uitwerking van de volgende maatregelen, los van het al dan niet afsluiten van de Markt, om de duidelijkheid, veiligheid en bereikbaarheid te vergroten:
 - Het vervangen van de aanwezige, tijdelijke markeringen van rijloper en parkeervakken op de Markt door contrasterende bestrating.
 - Het verduidelijken van de 'Marktroute' door het centrum door aanpassing van de aansluiting Mgr. Bekkersstraat-Dr. van Helvoortstraat en de aansluiting Fellenoord-Rechterstraat (*bijlage 1 en 2*).
 - Het aanbrengen van een fysieke, dynamische afsluiting van de 'Marktroute' in de Rechterstraat, vergelijkbaar met de afsluiting in de Stationsstraat.
 - Het aanbrengen van bewegwijzering voor een drietal parkeerroutes om de vindbaarheid van de aanwezige parkeerplaatsen te verbeteren (*bijlage 3*).
3. In te stemmen met het onderzoeken van de mogelijkheden ter verbetering van de sfeer en beleving van de Markt, passend bij de weekmarkt, de kermis en binnen het verkeersregime voor toegankelijkheid van de Markt.
4. In te stemmen met de raadsinformatiebrief en deze via de griffie aan de gemeenteraad te verzenden.

Inleiding

In 2019 is de herinrichting van de Markt opgeleverd. Vanaf het begin was er onduidelijkheid over de rijroute. In de Coronaperiode werden tijdelijke maatregelen ingevoerd, zoals de uitbreiding van horecaterrassen.

In 2024 is gestart met het toetsen van verschillende posities van de rijbaan, waaronder de huidige ligging. In juli 2025 volgde de Motie: 'Op weg naar een autovrije Markt'. De motie roept op om in te zetten op een autovrije Markt en te onderzoeken welke maatregelen nodig zijn om dit te realiseren. Met de uitwerking van deze motie wordt onderzocht wat er nodig is om tot een autovrije Markt te komen.

Op en rondom de Markt spelen veel verschillende belangen. Om zo goed mogelijk alle belangen te kunnen meewegen, werden individuele luistersessies georganiseerd met politieke partijen en ondernemersverenigingen. Daarnaast kregen inwoners de mogelijkheid tot een persoonlijk gesprek. Door deze vorm van participatie was het mogelijk om te achterhalen welke thema's belangrijk worden gevonden en was er tegelijkertijd ruimte voor nuance en toelichting. Hiermee vormen de luistersessies een waardevolle aanvulling op de enquêtes en onderzoeken die plaats hebben gevonden. Al deze informatie is zorgvuldig geanalyseerd om tot een onderbouwd voorstel te kunnen komen.

Uit het onderzoek wat gedaan is naar aanleiding van de motie blijkt dat het op dit moment niet wenselijk is om de Markt volledig autovrij te maken. Hiervoor ontbreken op dit moment verschillende randvoorwaarden en is er te weinig draagvlak onder de belanghebbenden.

Toch kunnen we al de situatie verduidelijken door aan een deel van de bezwaren tegemoet te komen. Voorstanders van een autovrije Markt vragen vooral om een verbetering van de sfeer en beleving op de Markt, terwijl tegenstanders juist aandacht vragen voor een duidelijke inrichting van de omgeving voor de momenten waarop de Markt is afgesloten. Voor beide gedachten wordt een aanpak voorgesteld.

Met de voorgestelde aanpassingen ontstaat meer duidelijkheid en kan het gebruik van de Markt (het openhouden of afsluiten) ook later eenvoudig worden aangepast. Samen met het verbeteren van de vindbaarheid van parkeerlocaties met een heldere bewegwijzering en het aanpassen van de Marktroute ontstaat ruimte om de sfeer en beleving van de Markt te verhogen. Immers, een goede bereikbaarheid van het centrum vormt een voorwaarde voor een aantrekkelijk en vitaal winkelgebied. Een goede toegankelijkheid van het centrum is onlosmakelijk verbonden met de beleving en het functioneren ervan. Parkeren is daarvan een belangrijk onderdeel.

Beoogd resultaat

Het realiseren van een heldere, duidelijke en toekomstbestendige inrichting van de Markt en omgeving, waarmee de veiligheid en bereikbaarheid in het centrum wordt geborgd, zowel in een voor gemotoriseerd verkeer afgesloten als toegankelijke situatie.

Argumenten

1.1 *Het huidige gebruik is duidelijk en er bestaat breed draagvlak voor het huidige regime.*

De gebruikers van de Markt geven in ruime meerderheid aan dat het huidige regime goed werkt. Het aantal wisselingen in toegankelijkheid is goed te overzien en veel mensen zijn hier al aan gewend. Tegenstanders van auto's op de Markt kunnen er in beperkte mate begrip voor opbrengen als de route over de Markt terughoudend wordt vormgegeven.

1.2 *Het huidige regime biedt evenwicht tussen leefbaarheid en toegankelijkheid.*

Met het huidige gebruik wordt aan zoveel mogelijk belangen tegemoetgekomen. Het is adequaat; de auto wordt geweerd op het moment dat er evenementen zijn of de terrassen veel bezoekers trekken, waarmee er een prettigere en veiligere ruimte voor de voetganger ontstaat. Op het moment dat er weinig te doen is op de Markt, geldt het voordeel dat de autobezoeker dicht bij winkels en voorzieningen kan parkeren.

2.1 *Uit de luistersessies blijkt een breed gedragen wens voor een duidelijkere rijloper en verduidelijking van de toegankelijkheid.*

Over de ligging van de huidige rijloper bestaat tevredenheid. Er wordt echter aangegeven dat de huidige markering vervaagt en geen fraai aanzicht biedt. Ook wordt een fysieke afsluiting gezien als een verbetering ten opzichte van de huidige situatie, aangezien de huidige bebording gemist of genegeerd kan worden.

2.2 Een duidelijke rijloper voorkomt verwarring en verbetert gebruiksvriendelijkheid.

De huidige inrichting van de Markt bestaat uit een groot en verhard plein. Voor onbekende verkeersdeelnemers is het onduidelijk waar men kan rijden of fietsen. Daarmee is het ook voor de voetganger onduidelijk. Het aanbrengen van afwijkende bestrating om het verkeer te geleiden draagt bij aan een verbetering van de veiligheid.

2.3 De luistersessies geven draagvlak voor diverse aanpassingen buiten de Markt.

De gesprekken over de autovrije Markt hebben ook inzicht geboden in andere verbeterende maatregelen ter verduidelijking van de Marktroute. Met de Marktroute wordt bedoeld de route voor gemotoriseerd verkeer via de Rechterstraat (vanaf de aansluiting met de Fellenoord), de Rozemarijnstraat, De Markt en de Clarissenstraat (tot aan de Oude Kerkstraat). Daarmee blijft het rijden over de Markt mogelijk, maar wordt de situatie duidelijker op de momenten dat de Markt is afgesloten.

2.4 In de luistersessies komt naar voren dat parkeerplaatsen en parkeerroutes in het centrum beter aangegeven moeten worden.

Het aantal beschikbare parkeerplaatsen in het centrum wordt over het algemeen als krap ervaren. Bijna iedereen schat het aantal bestaande parkeerplaatsen te laag in. De verwachting is dat de bekendheid en vindbaarheid van parkeermogelijkheden zullen toenemen wanneer de bewegwijzering duidelijker is en de parkeerroutes goed aangegeven worden. Tijdens de luistersessies is op een suggestie daartoe positief gereageerd.

2.5 Heldere en consistente bewegwijzering draagt bij aan vindbaarheid van centrumgebied en parkeervoorzieningen.

De huidige bewegwijzering naar het centrum is verouderd en de bewegwijzering naar de parkeervoorzieningen bestaat uit heel veel aparte benamingen en aanduidingen. Ook al zijn er circa 500 parkeerplaatsen in de nabijheid van het centrum, het gebruik en de vindbaarheid daarvan wordt verbeterd met het introduceren van enkele heldere routes.

2.6 De verdere uitwerking van de maatregelen vraagt participatie van de direct betrokkenen en onderzoek naar technische haalbaarheid.

Om te komen tot definitieve inrichting met bijbehorende kostencalculaties is nader onderzoek nodig. De direct omwonenden zijn nog niet betrokken bij de voorstellen en ook de technische en financiële haalbaarheid is nog niet beoordeeld.

3.1 Verbetering van aankleding en inrichting van de Markt draagt bij aan een aantrekkelijk en vitaal winkelgebied

De Markt vervult een belangrijke rol in de beleving van het winkelgebied. Het kent nu alleen aan de randen groenvoorzieningen in de vorm van bomen. Daarmee oogt het plein groot, maar dat komt de beleving niet ten goede. Aanpassing van de inrichting is daarom wenselijk.

3.2 Het op de juiste plaats aanbrengen van extra groenvoorzieningen of andere mogelijke sfeer verbeterende maatregelen vraagt nadere uitwerking en overleg.

Een toekomstbestendige en hoogwaardige inrichting vraagt goede aansluiting van het ontwerp met de omgeving, de bebouwing (winkels, horeca, woningen) en het toegestane verkeersgebruik. Dit vraagt nadere analyse van de omgeving en het gebruik daarvan. Het vaststellen van het verkeersregime is daarvoor een voorwaarde. Hierbij hoort ook de nodige participatie en dient oog te zijn voor betrokkenen. Bij deze analyse dienen ten minste de volgende aandachtspunten te worden meegenomen:

- Breder kijken dan verkeer alleen. Onderzoeken wat er nodig is zodat het centrum kan floreren.
- Samenhang met de uitvoeringsagenda bezoekerseconomie en verblijfswaarde van het centrum.
- Heldere routes naar het centrum en de beschikbare parkeervoorzieningen, het gebruik daarvan (parkeerregime) en heldere communicatie daarover.

- Inclusiviteit; een snelle boodschap en bezoek door minder mobiele bezoekers.
- Evenementen, zoals de weekmarkt, kermis en schaatsbaan worden hoog gewaardeerd en moeten mogelijk blijven. Onderzoeken of en hoe meer evenementen gestimuleerd kunnen worden.

Kanttekeningen

- 1.1 *Een combinatie van een toegankelijke en afgesloten Markt biedt niet de meest eenduidige oplossing.*
Met een besluit tot een permanent afgesloten Markt of juist een permanent toegankelijke Markt ontstaat meer duidelijkheid dan in een gecombineerde oplossing. Op dit moment ontbreekt echter het draagvlak daarvoor.
- 2.1 *De uitwerking en uitvoering van de maatregelen brengen mogelijk hoge kosten met zich mee die nog niet voorzien zijn.*
Deze investeringen dragen bij aan een veiliger en toegankelijker centrumgebied in zowel de situatie van een afgesloten als een toegankelijke Markt. Een afweging kan plaatsvinden nadat de kostenramingen zijn afgerond.
- 2.2 *De maatregelen hebben impact op omwonenden en ondernemers.*
Sommige maatregelen, zoals toegangscontrole, kunnen als beperkend of onpraktisch worden ervaren. Er zal voldoende aandacht besteed moeten worden aan het goed inregelen van de toegankelijkheid, bijvoorbeeld door middel van ontheffingen.

Financiën

Voor het uitwerken van de maatregelen rondom duidelijkheid, veiligheid en bereikbaarheid zijn geen extra financiën nodig. Het betreft voornamelijk personele capaciteit. De kosten voor de uitvoering van de uitgewerkte maatregelen worden inzichtelijk gemaakt en worden in een separaat collegevoorstel voorgelegd, inclusief planning en beoogde financiering. Er wordt naar gestreefd dat collegevoorstel voor te leggen voor 16 juni 2026, zodat de financiële gevolgen kunnen worden verwerkt in de begroting van 2027.

Uitvoering

Na besluitvorming worden de maatregelen rondom duidelijkheid, veiligheid en bereikbaarheid verder uitgewerkt, waarbij de belanghebbenden nadrukkelijk worden betrokken. Dit zal plaatsvinden in Q2 van 2026.

De uitwerking naar een uitvoeringsontwerp is beoogd in de tweede helft van 2026, waarna afhankelijk van de budgetbeschikbaarheid realisatie in 2027 kan plaatsvinden.

Communicatie

Het besluit wordt teruggekoppeld aan de deelnemers van de luistersessies en kan worden toegelicht in het reguliere persgesprek. Om breder de inwoners van de gemeente Boxtel te informeren, plaatsen we een nieuwsbericht op de website en gaat het bericht mee in de digitale nieuwsbrief. De raad wordt geïnformeerd met bijgevoegde raadsinformatiebrief (*bijlage 4*).

Bijlagen

1. Schetsontwerp optie inrichting Mgr. Bekkersstraat-Dr. van Helvoortstraat
2. Schetsontwerp optie inrichting Fellenoord-Rechterstraat
3. Mogelijke parkeerroutes centrum
4. Raadsinformatiebrief met betrekking tot de motie 'Op weg naar een autovrije Markt'